ДЗЯННІЦА

Вестка Беларускага Нацыянальнага Камісарыяту.

Асобны №. каштуя усюды 35 кап.

№ 22

	ГАЗЭТА КАШТУЯ:						
	На 12 мес.	На 9 мес.	На 6 мес.	На 4 мес.	На 3 мес.	На 2 мес.	На 1 мес.
У Расеі	15р.—к.	11р.50к.	8р.—к.	5р.20к.	3р.90к.	2р.60к	1р.30к.
За граніцу	20р.—к.	18р.—к.	12р.—к.	8р.70к.	6р.—к.	4р.—к.	3р.—к.

Калі выпісваяцца разам некулькі №№, та робіцца уступка на 20%.

Перамена адрысу каштуя 50 кап.

Радакцыя і Адміністрацыя: Масква, Паварская, 52.

Масква, 1918 г. 30 Юля. Выходзіць ня меньш чатырох разоу у месяц. І-й год выданьня.

Канцылярыя Беларускага Нацыянальнага Камісарыяту адчыняна што дня, апроч сьвят, ад 10 г. да 4 гадзіны дню.

Вітабскі атдзел Беларускага Нацыянальнага Камісар'яту знайходзіцца у доме губэрскага Акцызнага упрауленьня.

Газэта „Дзянніца" прадаецца вось у якіх мейстах: Па станцыях чугунак, на вакзалах Масквы і у атдзелах Нацыянальнага Беларускаго Камісарыяту -- Вітабскум, Смаленскум і Пецярбурскум.

Радакцыя.

В Петроградѣ начал выходить новый журнал, посвященный выясненію бѣлорусских нужд, под заглавіем

„Чырвоны шлях".

В журналѣ печатаются статьи выдающихся бѣлорусских публицистов как на бѣлорусском, так и на русском языках. В журналѣ имѣется отдѣл бѣлорусской художественной литературы.

Пока вышел № 1—2. Цѣна в розничной продажѣ 1 руб. В дальнѣйшем журнал будет выходить не менѣе 2 раз в мѣсяц.

Подписная плата: на год 20 р., на 6 мѣс.—10 р., на 3 мѣс.—5 р. и на 1 мѣс.—2 р.

Адрес: Петроград, Театральная ул. д. 8. Издательство Бѣлорусского Отдѣла.

ЦЕНТРАЛЬНАЯ КОЛЛЕГІЯ О ПЛѢННЫХ И БѢЖЕНЦАХ.

13-го іюля 1918 года

ПРИКАЗ.

№ 64.

ПОЛОЖЕНІЕ

О комиссіях для освидѣтельствованія больных бѣженцев на право проѣзда в санитарных поѣздах.

В дополненіе к приказу Центральной Коллегіи по дѣлам о плѣнных и бѣженцах от 28/VI 1918 г. о порядкѣ освидѣльствованія на родину в проѣздѣ в санитарных поѣздах устанавливается слѣдующій порядок:

1. Для выдачи медицинскіх свидѣтельств для бѣженцев, при мѣстных коллегіях образуются періодическія или постоянныя врачебныя Комиссіи.

2. Бѣженцы, желающіе быть отправленными в санитарных поѣздах подают об этом заявленія в мѣстную Коллегію о плѣнных и бѣженцах, распоряженіем которой данное лицо препровождается в ту или иную Комиссію для освидѣтельствованія, о чем проситель извѣщается письменно, а прошеніе направляется непосредственно в Комиссію.

3. Выданныя Комиссіями свидѣтельства, представляется ею в мѣстную Коллегію, которая формирует из признанных подлежащими перевозкѣ санитарными поѣздами спеціальныя партіи и, по сношеніи с ближайшим эвакуаціонным пунктом, направляет сформированную партію для посадки.

4. Свидѣтельство сохраняет силу в теченіе 1-го мѣсяца, если не послѣдует особых распоряженій.

5. Лица, не могущія по состоянію своего здоровья лично явиться в Комиссію для освидѣтельствованія не подлежат перевозкѣ вовсе.

6. Медицынскія свидѣтельства беженцев, слѣдующіх через Петроград, Москву, Смоленск, Курск в санитарных поѣздах на основаніи выданных мѣстными коллегіями свидѣтельств, провѣряются летучими медицинскими комиссіями при эвакуаціонных пунктах названных городов, причем въ случаѣ сомнѣнія любое лицо можетъ быть подвергнуто переосвидѣтельствованію и в случаѣ наличной неправильности, снято с санитарнаго поѣзда.

7. Помимо указанных в настоящем приказѣ и производимых уполномоченными на то Центроплѣнбѣжем лицами и Комиссіями, никакія освидѣтельствованія и переосвидѣтдльстованія не допускаются.

8. Полученное удостовѣреніе на проѣзд в санитарном поѣздѣ не может быть передаваемо другому лицу и должно быть пред'явлено по требованію уполномоченных на то Центральной Коллегіей лиц и Комиссій.

9. Виновные в злоупотребленіях по выдачѣ свидѣтельств и пользованію ими передаются суду Революціоннаго Трибунала.

Предсѣдатель Центральной Коллегіи

Уншлихт.

ВСѢМ ОБЛАСТНЫМ и ГУБЕРНСКИМ СОВДЕПАМ и ВОЕННЫМ КОМИССАРІАТАМ.

ПРИКАЗ

№ 65.

Москва, 13-го іюля 1918 года.

ЦЕНТРАЛЬНОЙ КОЛЛЕГИИ О ПЛѢННЫХ И БѢЖЕНЦАХ.

СХЕМА РАСПРЕДѢЛЕНІЯ ЭВАКУАЦІОННЫХ ПУНКТОВ И РАЙОНОВ НА ВРЕМЯ ОБМѢНА ВОЕННОПЛѢННЫХ И РЕЭВАКУАЦИИ БѢЖЕНЦЕВ.

ПЕТРОГРАДСКІЙ РАСПРЕДѢЛИТЕЛЬНЫЙ ЭВАКУАЦІОННЫЙ ПУНКТ И ЕГО РАЙОН.

Петроградскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Петроградская без уѣздов Новоладожскаго и Гдовскаго.

Губ. Олонецкая и губ. Новгородская.

Вологодскій эвакуаціонный пункт:

Губ. Вологодская, и губ. Архангельская, уѣзды: Чухломскій, Солигаличскій, Буйничскій, Макарьевскій, Ветлужскій, Буйскій и Кологривенскій, Костромской губ.

Вятскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Вятская.

Пермскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Пермская.

МОСКОВСКІЙ РАСПРЕДѢЛИТЕЛЬНЫЙ ЭВАКУАЦІОННЫЙ ПУНКТ и ЕГО РАЙОН.

Московскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Московская, уѣзды: Веневскій, Каширскій и Епифаньевскій Тульской губ.

Костромской эвакуаціонный пункт.

Уѣзды: Костромской, Варнавинскій, Кинешемскій Нерехтскій и Юрьевецкій, Костромской губ.

Владимирскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Владимирская.

Ярославскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Ярославская.

Нижегородскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Нижегородская.

Рязанскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Рязанская; уѣзды: Шатскій, Спасскій, Елатомскій, Маршанскій и Темниковскій, Тамбовской губ.

Казанскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Казанская.

Тверской эвакуаціонный пункт.

Губ. Тверская.

СМОЛЕНСКІЙ РАСПРЕДѢЛИТЕЛЬНЫЙ ЭВАКУАЦІОННЫЙ ПУНКТ И ЕГО РАЙОН.

Смоленскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Смоленская.

Калужскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Калужская.

Пензенскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Пензенская.

Уфимскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Уфимская.

Самарскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Самарская без уѣздов: Николаевскаго и Новоузенскаго; Кузнецкій уѣзд, Саратовской губ., губ. Оренбургская.

ОРЛОВСКІЙ РАСПРЕДѢЛИТЕЛЬНЫЙ ЭВАКУАЦІОННЫЙ ПУНКТ и ЕГО РАЙОН.

Орловскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Орловская.

Тульскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Тульская без уѣздов: Веневскаго, Каширскаго и Епифаньевскаго.

Тамбовскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Тамбовская без уѣздов: Елатомскаго, Маршанскаго, Спасскаго, Темниковскаго и Шатскаго.

Саратовскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Саратовская без уѣздов: Кузнецкаго и уѣзды Николаевскій, Новоузенскій. Самарской губ., Уральская обл.

КУРСКІЙ РАСПРЕДѢЛИТЕЛЬНЫЙ ЭВАКУАЦІОННЫЙ ПУНКТ и ЕГО РАЙОН.

Курскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Курская.

Воронежскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Воронежская.

Астраханскій эвакуаціонный пункт.

Губ. Астраханская.

Промежуточные (вспомогательные) эвакуаціонные пункты, не имѣющіе приписанных к ним районов разсѣиванія и обладающіе лишь распредѣлительными койками.

Вяземскій, Брянскій, Бологое, Ржевскій, Екатеринбургскій, Челябинскій, Омскій и Новониколаевскій.

Предсѣдатель коллегіи **У. Уншлихт.**

Масква 30 юля.

Тоя політычная палажэньня, якоя злажылася к сучаснаму моманту у жыцьці Расейскай Радавай Фэдэрацкаи Распублікі—есьць той ясна зразумелы скутак, які з'явіуся у цэлум знізку пераходзячых уступау на дарозя пашырэньня Вялікае Раваліюцыі. Зразу прыняушы глыбока-народную ахварбоуку, гэта Раваліюцыя пашла гарда і уверана пуцінаю свайго розцвіту—пужаючы і адкідаючы са свае дарогі аджыушыя элементы старога устрою. Расейская буржуазея міжвольна пачула усю шкоднасць ля сябе растучаго у вочавідкі здан'ю сацыяльнае ахварбоукі у фундаменця вялікаго перакруту у жыцьці Расеі і зразу адскочыла у бок, каб ня быць раздауляпай. Троху даужэй пасіліліся змагацца з гістарычным цекам рачэй, чым і есцява паглыб Расейскай Раваліюцыі, прадстаунікі і ахавайцы інтарэсау буржуазеі, рожныя дробна-буржуйныя права—сацыялістскія партыі, як народнікі, правыя с.-р., с.-д. мяньшавікі і іншыя. Ідучы пад кірункам свайго апекуна, буржуазеі і грашаунічаства, яны зразу падпялі варужжа. Перш ухапіліся за одно: гэта вясці падбухторваньня селян і работнікау супроць нялюбых ім бальшавікоу і пастауляпай імі улады. І якіх-якіх чырвоных славец ня выкарыстоувалі яны ля апаганеньня Работніча-Селянскаго правіцяльства! На якія хітрыкі някідаліся, каб знайсці, зрабіць, вымусіць стварыць тыя ці іншыя здарэньня, на якія-б можна было абаперціся ля свае падтрымкі і звароту да сябе увагі! Гэтак, чапляліся перш за словы: „захоппікі“, вінавацючы бальшавікоу у нібыта некуй пятактычнасці (ці як яны гэта па свойму разумелі) у палітычнум змаганьні; далій падышоу задушаны імі у муках нараджэньня Устаноуны Сойм, які прышлося за няпатрэбнасцью (аджыу сваю ідэю) распусціць: „Вось бачыця, браткі, як бальшавікі глумяцца над наро. дапраустваы! Гэтаж жарты—Устаноуны Сойм разагналі! Скідайця іх—гэта варагі народу“. За Соймам ішло замірэньня, за замірэньням ратыфікацыя згавору і т. далей. Усе гэты вахкія прыпадкі у гісторыі апошніх часоу яны, правыя сацыялісты, ня прапускалі, каб нявыкарыстаць ля сябе і стаячай з заду буржуазеі супроць бальшавікоу. Але усе стараньня іх, уся іх няпачэсная к раваліюцыі праца, нядавала жадных пленау. Глеба, куды яны ранялі свае пасеньня, труціла яго у заросту і нядавала усходзіць. Працоуны народ, глауным чынам на каго яны і надзеяліся ды лічылі абаперціся адмахвауся ад іх і ад іх слоу рукамі і нагамі. Ен бачыу сваімі вачыма і ачувау, што знача ля яго тая карысць ад заваеу іхніх у раваліюцыі, на якую гэтак старэнна нападалі. І вось, калі гэткі способ, спосаб ціхаго падбухторваньня, нядавау сабою ім ніякіх спадзевак-карыстаючы і дасюль дзе прыпадала актыунымі выступамі супроць селян і работнікау, яны уканец перайшлі да апошняго характару змаганьня. Цяпер спрэс усюды і усягды, дзе толькі есць мага, правыя сацыялісты стараюцца паустаць супроць Радавае Уласці. Да іх—прымазваяцца усякая чарноцьця. Дзе трапункам удаецца на момант захапіць уладу усякаму зброду з контар-раваліюцанэрау-белагвардзейцау, там няйначай схаурусаваны і правыя сацыялісты. Адным словам, залажылася між буржуазеяй, чорнасотніцтвам і іх прыслужнікамі сацыялістамі шчырая хэура на конт вядзеньня няпчаднае барацьбы супроць поступу расейскай Раваліюцыі і яе хвурманшчыкау—бальшавікоу. І, як належа ворагу, гэта хэура, стаушая на другі бок акопау, ня цураяцца нічога нікаліва: няхапая сілау у сябе, зварочваюцца да сваіх іназемных прыяцялоу, англіцкіх, францускіх, японскіх ды іншых грашаунікоу-буржуяу; падкідаюцца пад рукі чэха-славакі—давай і іх сюды. Праўда, падсебрываньня усеткі сярод працоунаго народу яны стараюцца вясці, каб хоць паганаю хлусьбою прыкрываць свае прадауніцтва: і Устаноуны Сойм, і гібель Расеі і іншыя усякія запальваючыя словы там і сыплюцца ад іх с-пад аховы контар-раваліюцыйных штыкоу. Ня прауда ж і ня думаюць пытаць іх аб шчырасці іх планау. Бо дзе будзя тая шчырасць у мешавіня буржуйна-чорнасотніцка-сацыялісткай палітыкі, якая штодзенна няупынна пражэцца направа і направа; дзе с.-р., к.-д., Дутавы і князі Міхаілы? Есць вядома, што працоуны народ і ня цікуяцца нікаліва тым, каб пытаць: ля яго досі ясна як стаіць цяпер справа у заваеваншуй ім работніча-селянскай распубліцы: усе, што варажна яму—адышло у хэуру варагоу, з якімі і трэ вясці смяртовую барацьбу, каб ня страціць дорага купляных заваеу. І народ, працоуны народ, селянін і работнік, вядзе з усею шчырасцью гэту барацьбу. І ведама—ен пабора!

Стары С.-Д.

СТАЛАСЯ

Цяперака стала ясна: калі хто з цямнаты свае, ці с-надгавору яшчэ і някідау верыць у любашч ды спагаду да нас „нашых харуснікау“, англічан і французау, той цяпер кіня сваю веру. На далекуй паупочпуй абмежнасці, на Мурманя, гэты „літаслівыя“ „хауруснікі“, „высадзілі свае войска і ідуць у глыб краю з ружжамі ды гарматамі абараняць Расею ад немцау. Іх страчаюць усякія белагвардзейцы с распасцертымі рукамі, як калісці было пры наступу немцау. Іх завуць у Расею і вандруючыя заграніцаю быушыя міністры і тутэйшыя правыя сацыялісты.

Немцы ішлі і іх страчалі памешчыкі і буржуазея з хлебам ды сольлю-страчаюць і французау з англічанамі. Немцы разганялі рады дапутатау і разстрэльвалі бальшавікоу—тоя робяць і французы з англічанамі. Немцы, робячы гэта, казалі, што ідуць парадак рабіць і французы з англічанамі кажуць, што яны ідуць бараніць Расею ад немцау. Дзе ж тая рожніца між імі?

Толькі па няразуменьню многія яшчэ ня кідаюць празываць іх „хауруснікамі“. Тым часам гэты „харус“ зусім ня працоуным народам рабіуся, а царом, і працоунаму народу, як і нямецкая ваяунічаства, французская і англіцкая уся рауно варажна. Гэта добра азнаюць сьвядомыя работнікі і селяня. А азнаючы, яны цураюцца і лічаць няспраудным празываць сваіх варагоу хауруснікамі. Хауруснікі-да ня працоунаго расейскаго люду, а расейскіх буржуазеі, грашаунікоу і рожных чарнасотнікау, як і нямецкая буржуазея.

Вось і ня дзіва, што і стрэчу ім павінян зрабіць працоуны народ адмысловую: гэткую стрэчу, каб ім ня хацелася другі раз ехдзіць на „спасаньня Расеі“.

Змітро Капыляніи.

Песьня сэрца.

Ня пакіпуу бацька родны
Мне палацау ні дабра
Сам быу бедны, век галодны,
Толькі-толькі ня жабрак.

Толькі родная матуля
З нараджэньня мне дала,
Што дагэтуль ані пуля,
Ні бяда ня адняла.

Яна чулая мне сэрца
Падарыла, як свае,
Што спаможа аж да смерці
Скрашваць жыцяйка мае.

Яно быдта рэха у боры
Адбівая у сабе
Гукі слезау, плача й гора
Збітых у жыццявуй барьбе.

Грамадой сыходзяць цеснай
Яны у глыб яго, а там
Выліваюцца у песні
Й скаргу усім нясуць людзям.

Дык прыміж ты сьвет вялікі
Гора, убранае у валь,
Сэрца змучанаго крыкі
І душы сіротнай жаль.

Ігнась Ладанчын.

Новыя переспективы.

Оставшійся до сихъ поръ неразрѣшеннымъ вопросъ о положеніи бѣлорусскаго края, подпавшаго временно подъ тяжелое иго германскаго имперіализма и реакціоннаго польскаго помѣщичества, какъ мы уже говорили въ прошлый разъ, начинаетъ теперь съ каждымъ днемъ принимать характеръ предопредѣленнаго хода, обрисовывая собой формы, предначертанныя съ извѣстной послѣдовательностью мастерской рукой германцевъ и открывая новыя переспективы.

Пока еще нельзя, правда, оперировать какимъ-либо совершимся въ этой области серьезнымъ фактомъ, но выступающіе контуры предупреждаютъ съ достаточной ясностью намѣченные германцами планы недалекаго переворота,—и такъ или иначе,—бѣлорусскій вопросъ близится къ роковой развязкѣ, неизбѣжность которой само собой разумѣется, нужно отнести на счетъ Германіи и поставить въ полную зависимость отъ нея.

Закрѣпивъ внѣшне полное политическое и экономическое господство на Украинѣ и другихъ забраныхъ окраинахъ Россіи созданіемъ прочнаго оплота вѣрныхъ монархизму силъ, она теперь рѣшила обратить взоры на единственно оставшуюся разграбленную Бѣлоруссію, дабы по требованіямъ извѣстныхъ законовъ государственности облечь сущность своихъ цѣлей завоевательной политики въ условія нѣкоторой формальности.

Какъ бы формулированы ни были эти условности требованій законовъ государственности, какими бы демонстанціями они не сопровождались, сомнѣваться не приходится, что измѣненій въ идеѣ взглядовъ правящихъ круговъ и партій Германіи въ отношеніи завоеванныхъ областей и народовъ не наступитъ безъ внѣшнихъ толчковъ, а, слѣдовательно, и не приходится говорить объ измѣненіи сущности обстоятельствъ, обусловливаемыхъ исключительно законами и цѣлями, гдѣ **торжествуютъ полную побѣду сила и завоеванія,** и пользуются которыми, нѣмцы, вѣрнѣе—фактически владѣющая властью въ странѣ нѣмецкая буржуазія, спѣшащая къ осуществленію ближайшихъ, наиболѣе доступныхъ изъ нихъ.

Оставаясь вѣрными преслѣдуемому съ давнихъ поръ девизу:—цѣль оправдываетъ средства,—упоявшему ихъ не разъ своимъ успѣхомъ въ теченіе настоящей войны, германцы совершенно не гнушаются способомъ достиженія этихъ, оправдывающихъ средства подлокорыстныхъ извѣстныхъ цѣлей, и даже не стѣсняются и мало задумываются надъ послѣдствіями будущаго, а дѣйствуютъ въ объемѣ непосредственныхъ результатовъ момента.

И теперь полученныя изъ Бѣлоруссіи послѣднія свѣдѣнія о планахъ и намѣреніяхъ германскаго правительства являютъ собой чрезвычайно глубоко продуманный, разсчитанный на силу моральнаго успѣха, политическій, или вѣрнѣе сказать—историческій шагъ по пути подготовки къ разрѣшенію бѣлорусскаго вопроса.

Взявъ за основу общности историческаго прошлаго этнографическихъ особенностей края, нѣмцы рѣшили сыграть на нѣмыхъ чувствахъ бѣлорусскаго народа, разбудивъ въ немъ историческія воспоминанія о борьбѣ за національную независимость и самобытность, дабы, приравнять въ настоящее съ прошлымъ, въ урокахъ исторіи воспользоваться историческими параллелями; и съ этой цѣлью въ послѣднее время, по распоряженію высшаго оккупаціоннаго начальства, въ бѣлорусскихъ обществахъ и среди народныхъ массъ началась усиленная пропаганда **возрожденія великаго княжества Полоцкаго и Смоленскаго,** а издающаяся въ Вильнѣ нѣмецкимъ командованіемъ на русскомъ языкѣ газета „Военный Вѣстникъ“, какъ передаютъ прибывшіе оттуда, посвятила даже спеціальный номеръ этой идеѣ, вдохновенно и краснорѣчиво доказывая бѣлоруссамъ о необходимости созданія своего государства, на подобіе когда-то существовавшаго, независимаго отъ Россіи „которая-де-сама погибаетъ“, монархическаго и союзнаго съ Германіей.

Нѣсколько странно-фантастическимъ и даже просто нелѣпымъ, быть можетъ, покажется нѣкоторымъ это явленіе на первый взглядъ, настолько по существу своего замысла оно обусловлено тонкимъ, глубокимъ и далеко не опрометчивымъ разсчетомъ на центръ.

Во всякомъ дѣлѣ, какъ мы знаемъ, и въ особенности если это касается цѣлаго общества, группы лицъ успѣхъ зависитъ не сколько отъ пониманія его каждымъ въ отдѣльности холоднымъ разсудкомъ, сколько отъ толкающаго инстиктомъ общенія, пусть себѣ даже преступнаго, во имя идеи, которую въ данномъ случаѣ нѣмцы и рѣшили „преподнести“ въ видѣ мрачныхъ тѣней самаго отдаленнаго средневѣковья, съ его множествомъ обрядовъ, дѣйствіями, памятниками, которые, къ великому несчастью, продолжаютъ свято гнаться ослѣпленнымъ вѣковыми заблужденіями народомъ.

Нечего, конечно, говорить, что пропаганда и агитація въ этой плоскости можетъ встрѣтить сочувствіе у загнаннаго и лишеннаго все еще правильныхъ политическихъ взглядовъ народа бѣлорусскаго—съ одной стороны,—какъ уваженіе къ минувшимъ историческимъ временамъ, съ другой—изъ-за желанія избавиться отъ послѣдствій нѣмецкихъ завоеваній и, наконецъ, вообще стряхнуть существующій нынѣ строй государственный и порядокъ вещей на Бѣлоруссіи; и воображаемый нѣмцами, такимъ образомъ, эффектъ можетъ удасться.

Но въ самомъ-то дѣлѣ (въ воображеніи активныхъ деталей „эффекта“) цѣли германцевъ, предпринявшихъ агитацію возрожденія великаго княжества Смоленскаго и Полоцкаго, съ преступной сознательностью покрыты гробовымъ мракомъ и составляютъ совершенную противоположность желанію народа. . . . .
. . . .

Но какъ бы то ни было, какъ бы сознательно Германія и ея приверженцы изъ мѣстныхъ монархистовъ, буржуазіи и помѣщиковъ ни старались держать идеи своей политики и цѣли ея подъ темнымъ покрываломъ, все же нетрудно усмотрѣть, что сквозь это покрывало виднѣется хищническое стремленіе къ экономической гегемоніи, какъ единственному фундаменту для безпредѣльнаго политическаго господства,—и каждый бѣлоруссъ долженъ это понять, долженъ понять, что на его святыхъ чувствахъ хотятъ сыграть въ темную и усилить тяжесть личнаго существованія, и быть на стражѣ.

За свабоду.

— Ну, Семка, дык як? Ты усеткі ня адумауся яшчэ? Уканец зрашыу пастанавіць на сваем?—пошля доугаго змоуку, нудна-трывожнаго і балючаго, абярнуушыся да сына, праказау Піліп.

— Не, татку, іначай нямагу зрабіць. рашано і канец! Мае сэрца ня вытрымоувая таго, што навокала дзеяцца; я бачу, што усе гатова загінуць, калі мы нязможам абараніць,—калі мы ня хочам абараняць,—смутным зіркам абвеу Семка каморку, уздыхнуу і пачау ізноу рухацца ля свайго куфэрку, які стаяу на аблезлум пагнутум крэслу у кутку каморкі.

Маці, Юзя, схінушы на бок голау і падпершы трыма пальцамі лівае рукі бараду, а праваю падтрымоуваючы ліvую, прыбітым бязмоцным паглядам агдядала свайго каханаго Семачку, і сэрца яе хутка і сполахна білася у грудзях, нібы выгукваючы: апошні раз ты бачыш свайго сынка. Апошні! Ногі Юзі дранцвелі і ледзьвя трымалі яе, навэт ня утрымалі б, каб яна спінаю няабапіралася на ушак дзьвярэй. Думкі блыталіся у яе галаве, туманныя, неясныя і гнялі яе яшчэ цяжэй гэпаю сваею няяснасцью. Яна нямагла сабе уясніць, ня ведала, як зразумець тоя з'явішча, што сын яе, малады жыццерады Семка, бяз усякаго прымусу, вольна і ахвотна ідзе ваяваць, з ружжом, з ранцам, ну, проста, як салдат на ахвоту... Юзя пытала у суседкі Тарэсі, ці і яе сын Прахор, так сама пойдзе з Семкам, тая усміхнулася, замахала рукамі і сказала: „хай Бог крыжі! Ці ж мой

Стремясь обезпечить рѣшительный или лучше сказать абсолютный перевѣсъ на міровомъ рынкѣ, германскіе капиталисты черезъ своихъ генераловъ съ видимой и предупредительной осторожностью нащупываютъ почву въ общественныхъ устояхъ, и въ данномъ случаѣ дѣло клонится совсѣмъ не къ тому, чтобы дѣйствительно создать независимое бѣлорусское государство подъ протекторатствомъ Германіи, а чтобы болѣе безболѣзненнымъ образомъ превратить Бѣлоруссію въ одну изъ своихъ **неотъемлемыхъ колоній** — и для пущей важности создать — великое княжество Смоленское и Полоцкое съ какимъ-нибудь Фридрихомъ Брауншвейхгскимъ во главѣ — княземъ на княжескомъ столѣ древняго Полоцка.

И чѣмъ дальше, тѣмъ эта возможность становится реальнѣе, вслѣдствіе сочувственнаго отношенія (несочувственнаго не можетъ не быть у нихъ) къ ней мѣстныхъ помѣщичьихъ и буржуазныхъ круговъ, у которыхъ наряду съ германскими такими же кругами господствуетъ мнѣніе, что Германія, постепенно сжимаетъ кольцо вокругъ территоріи совѣтской Россіи, ждетъ момента, когда созданное голодомъ всеобщее недовольство позволитъ (!?!) ей повторить украинскій опытъ и вернуть помѣщикамъ и всѣмъ вообще врагамъ трудового народа старое доброе время.

Было бы заблужденіемъ, конечно, считать, что эта скрытая имперіалистическо-капиталистическая политика достигаетъ цѣли, остановившись на избранномъ полѣ красной Россіи, но, во всякомъ случаѣ, бѣлоруссъ долженъ твердо помнить, что всякая политика его теперешнихъ угнетателей, какими бы тенденціями она обставлена ни была—**ни въ коемъ случаѣ въ пользу народа направлена быть не можетъ**,—это должно быть ясно каждому и вдаваться по этому поводу въ теоритическія разсужденія—излишне.

Только при этомъ условіи сознанія и твердой самодисциплинѣ въ пониманіи пути трудового народа къ борьбѣ за свое классовое существованіе, цѣпь, которой старается привязать Германія въ числѣ другихъ провинцій великой совѣтской Россіи и Бѣлоруссію, можетъ оказаться и не столь прочной, какъ это полагаютъ германскіе политики и дипломаты, являющіеся да извѣстной степени также маріонетками въ рукахъ своихъ капиталистовъ.

И вопросъ о возрожденіи великаго княжества Смоленскаго и Полоцкаго съ какимъ-нибудь Фридрихомъ Брауншвейгскимъ на княжескомъ столѣ древняго Полоцка всецѣло зависитъ отъ того, въ какой мѣрѣ бѣлорусскій народъ сумѣетъ противостоять нѣмецкой агитаціи въ эту сторону, построенной на программѣ прочнаго угнетенія и завоеванія, которую съ такой энергіей и настойчивостью старается всюду осуществить аннексіоническая Германія.

Думать же о трезвыхъ перспективахъ грядущаго по отношенію завоевтелей къ побѣжденнымъ, значитъ—поддаваться самообману и отодвигать все больше въ въ безконечную даль свободу независимаго существованія личности, во-первыхъ, и во-вторыхъ,—заслоняя бездну, созданную для человѣчества имперіализмомъ, помогать созданію твердыни международной буржуазіи и создавать международную соціалистическую революцію, которая должна положить конецъ господству капитала и создать условія, отъ которыхъ возможно станетъ настоящее торжество трудящихся народовъ всѣхъ странъ.

Никакихъ надеждъ на преступныя по замыслу обѣщанія германскихъ генераловъ и польскихъ помѣщиковъ на Бѣлоруссіи! Помни бѣлорусскій трудовой народъ.

Янка Блудзенскі.

* *
*

Маіой песьні далі тоны
Мукау стоны,
Што заусюды пры рабоця
У смуродзя ды у духоця
Вылівала мае сэрца.
Маіой веры дало сілу,
Што давіла
Маю душу безсціханьня—
Безканешная змаганьня
У барацьбе за шчасце й долю.
Далі гарт маіой надзеі.
Злыя дзеі,
Што гадамі прада мною
Бязконцнай чарадою
Разбіваліся у шчэпы
Аб спрачаньня майго скрэпы.
Мая песьня, мая вера
І мая надзея,
З вамі йду я у тыя дзверы
Поуным ходам,
Дзе ліхтарня міргацея
Прад свабодай.

Цішка Гартны.

Пазнаньня Беларусі.

Тоя старэнная пазнаньня немцамі Беларусі, якоя вядзецца імі вось ужо праз два з лішкам гады, як мы і адмечалі-посіць у сабе дужа паганы знак занявольля ня толькі з боку эканамічнаго, а і з, боку нацыянальнаго. Маючы у воку Беларусь, як выгадную і багатую сваю калепію, з няпачатым разрабляньням багацьцяу, нямецкія грашаунікі сыстаматычна і уверана вядуць уступ да усіх прыгожасцяу каланіяльнае палітыкі, якія толькі прахтыкуюцца усюдах на дзікарох Афрыкі, Азі і многіх астравоу. Іначай нельга з'ясніць таго пэнту, які ахапіу імі у усебаковым азнаямленню з гістарычным, этнаграфічным палажэнням Беларусі, племянным складам яе народу, з укладам яго жыцця ды іншая.

І на іх шчасця, на нашу ж бяду, з усіх канцоу, з якіх толькі яны ня падходзяць да свае гнуснае працы, яны сустракаюць сабе памошнікау у самым тым палажэньню рачэй, якоя доугімі гадамі прыгопна нацыянальнай палітыкі, апераваючай Беларусь з вакола, парадзілася і весь час справодзіла яе па дарозя жыцьця. З аднаго боку беднасць у навуковых працах па Беларускаму пытаньню (скутак адхілу інталігэнцыі ад народу і праступная астауленьня ею яго), нядбайнасць у збіраньню і захаваньню усяго багатаго ліку рожных помнікау гістарычнаго мінулаго, як усякія акты, граматы, рэлікві ды іншая, усе тыя прыпоны, якія пастауляліся самадзяржауным расейскім правіцяльствам у страху сэпаратызмы, перад пачынаньням рожных вольных людзей у гэтум напрамку усе гэта разам давяло да таго, што цяпер беларусы ня маюць пад рукою гатоваго аружа, якім бы яны емка і смяртова змаглі б набіцца і разбіць усе нямецкія далазы і прызнаньня за беларусамі тых асобнасцяу, па праудзя чужых ім, якія з нямецкаго карыснаго вокагляду патрэбны б былі яму і якія немцамі яму і прыпісываюцца. І мы чуям гэткія ужо рэчы, нібы беларусы (па знаходкам немцау) есцяка ралка гоцкаго племя, што уся гістарычная мінуласць яе цесна была звязана з нямецкаю культураю і, знача, у будучыня адзін шлях, па якім павінна вясці свае гасударская жыцье беларускі народ, гэта, шлях, які ідзе побач нямецкае мяжы-што знача спрауднай, пад кірункам нямецкаго хвурманшчыка.

З другога, боку, праступковая палітыка у вечнум затрыманьню люцкоя асьветы, аставіла у граматнасці беларускі народ пазадзя усіх яго суседзяу і дало можнасць немцам сабраць ядрую жатву падзякі, даушы цэльны цуг беларускіх ніжэйшых школ, вучыцяльскіх курсау, сямінар'яу ды іншая. Падкія па прыродзя да усякаго пазнаньня-беларускія селяня напоунілі сваімі дзяцьмі беларуска-нямецкія школкі, якіх у старой акупацыі адчыняна немцамі да 170. У гэтых школах, вядома, поруч з беларускай мовай старэнна пазнаецца і мова нямецкая.

Гэткія паважныя фактары у жыцьці Беларусі легка спрыяюць новым апякунам яе немцам і дужа памагаюць к „братняму" злучэньню двух-народау... беларускай і нямецкай буржуазеі. Пракідкасць немцау ня выпусціла з вачу усяго гэтаго, ды нат яшчэ памагла ім пакіраваць сваю чуласць у гэты бок, як мейсца, з якога адчынялася можнасць пачаць с падцішка боляй вахкую і глыбокую ля іх, а гібяльную ля беларускаго народу, працу-працу на гонях ассыміляцыі. Але, ассыміляцыі! Угэтум немцы бачаць скутак і плен свае палітыкі у так па кахануй імі Беларусі... Вядома першы крок яны робяць зусім пад іншым прозвішчам: беларусізацыя з нахілам нямецкім, а даляй яны павядуць яе пасьпешняйшым ходам. Да гэтаго у немецкаго ваяунічаства і буржуазеі ідзе пільная падгатоука. Гэтак старэнна і шчыра пазнаецца імі беларуская мова, на якой рэдкі з лентэнантау акупацыйнаго войску ужо ня гавора ды ня піша; усе беларускія газэты і кніжкі імі аквуратня вышісываюцца, чытаюцца і запауняюць бібліатэку, кожны з'іх поуна асведомлян аб напрамках і і развіццю беларускаго - нацыянальнаго руху, азнаямленьня з'якім стаіць на павесцы дню старэннаго пазнаньня Беларусі.

У свой чарод нямецкія „вучоныя" скораспелка выкладаюць свае пазнаньня

А Д РАДАКЦЫІ.

Рукапісы, якія прысылаюцца ля друку, павінны быць чытальна напісаны на адным боку паперы.

Няпрынятыя рукапісы звяртаюцца аутарам, калі ля перасылкі будзя прыслана марка. Малыя рукапісы ня варочаюцца зусім.

РАДАКТАР ПРЫМАЯ ад 11 да 5 г.

Радакцыя і Адміністрацыя: Масква, Паварская, 52, тал. 1-51-63.

Прахор такі дурань, каб жыуцом ішоу на загубу! Ды ці пусціліб яшчэ мы яго! Не-э! Не-э! Наша котлішча ня із такіх". Гэты насмехныя, самаувераныя мешчанскія словы яшчэ боляй углыбілі гора Юзі і яна мацней налягла на тую думку, што няйначай іх карая хтось, калі аднімая Семку ад іх.

Вось кожны пахіл яго, кожны зварот рукі, кожны зірк яна лавіла з некаю асобна—гостраю і балючаю прагнасцью, бы старалася адбіць яго у сваім цеплым матчынум уражэньню. Мужа, які сядзеу пры сталу і гэтак сама ня спускау вачу з сыну, ні Прузынкі, васімігадовае дачушкі, Юзя нібы ні прыкмечала — гэтак уся атдалася сыну і таму настрою, які радзіу яго збор на ваяуніцтва за „свабоду", ей зусім незразумелую і да ачуцьця ня даючую.

У каморцы стаяла сціш. Бзынкалі клапатлівыя мухі, улятаючы праз адчынятая вакно у каморку. Зварушвау даляй гэтую сціш і шорах ці стукат тэй ці іншай рэчы, умайстровaямай у куфэрку Семкам.

— Мама, а кудысці ж наш Семка паедзя, няведаяш?—раптам перабіла сціш Прузынка, лісліва зазірнуушы мацяры у вочы.

Юзя змоучала і нічога ня адказала.

Дзяучынка падбегла к бацьку, спрытна, с прыскоку, пацалавала яго у калючую нябрытую шчоку і, прымусова-далікатна, запытала яго:—Скажы ты, татка, куды ж гэта наш Семка уцякая ад нас?

Піліп ні зварухнууся: млявасць, навеяная блізкай разлукай с сынам, скавала усе часціны яго цела і нейк цяжка станавілася ня толькі паварухнуцца, а і язык зварушыць... Але ласкавасць, з якою прыхілілася да яго Прузынка нібы аблягчыла яго настрой, дыхнуушы жывільнай сілай, і Піліп адказау:—Едзя ад нас Семка наш далека-далека! Едзя ваяваць с тымі людзьмі, якія пасягаюць на свабоду люцкую, якія стараюцца ізноу зрабіць у нашуй старонца цяжкі прыгон на работнікау... Семка едзя ляддаць злым варагом адпяць... Семка скора верняцца, —паправіуся Піліп, каб ня навясці дачушку на сія ці тыя трывожныя думкі.

— А ці сапрауды верняцца?—зацікавілася Прузынка:—вось Ігналеу Карпусь дык так сама ішоу ваяваць і там, мне Марылька казала іх, забілі яго.

— Семкі ня заб'юць, Прузынка,—суцешыу дочку Піліп, а сам зразу, міжвольна перакінууся да муляу таго палажэньня, якоя у залежнасці гэтаго можа стацца кожны момант. „Вось тоя і главная,—казала яму думка, няадчэпная і на хвабрыца, і у дому с таго часу, калі яго Семкам абуяла хаценьня ехаць на контарравалюцыйны хронт. — Добра кажа Прузынка, а ці верняцца хаця еп? Малады, гарачы, ен ня сцярпіць, каб першым ня кінуцца у бойку, заусюды палезя наперад, я яго добра знаю... І чаму яму так падрэнчыла, што яму гэтак там... ах, ды і са мною калісці было нешта спадобная... толькі— усе-ткі сын, адзін мой сын—хоць і на добрая дзела рвецца".

І Піліпа ахапіла некая унутраная спрэчка начуцьцеу яго душы: дзьве сіля, кіруючыя ім, нібы ляглі на шалькі, каб зьмерыць сваю вагкасць і забраць перамогшай валадырства яго душою. Піліп быу пічырым свабодалюбцам, гарачым равалюцанэрам, ля якога свабода і ужываньня сацыялізмы на яго вачах—было чуць ня усе у жыцьці. Стары, змучаны, ен штодня казау прамовы па заводзя перад таварышамі-работнікамі, запалючыя, заувучыя, зачароуваючыя, звау іх да стойкасці і да адпору усім пасягайцам на заваевы равалюцыі; яго прагна слухалі, апіваліся яго прызыунымі простымі славамі і гатовы былі б іці за ім на вочавідкую смерць. Навэт і ішлі яшчэ ня так дауно, у мінулум годзя... Кахау бязмерна і цаніу свайго бацьку і Семка, з роду, з калыскі уцягнуушы у сябе яго дух, яго гарачае чуцьце... Але... Піліп быу бацька дваіх дзяцей, надта каханых, дужа прыгожых і мілых яму... Жадалася бачыць іх усягды перад сабою, цешыцца імі, мець на старасць падмогу... Піліп быу бацька... І блізка, і знана было яму пачуцьце Юзі, вось яе жальба па сыну, тая трывога, што абдала яе—гнялі яго да долу, аднімалі сілу і змогу, тушылі веру... На што сябе суцяшаць, (хоць ен і ня суцешау) тым, што а мо Семка і верняцца, калі... калі яму ведама, што не-э, няверняцца-а... Такі гарачы! — хай бы ішоу, толькі... Семка, Семка, мне цябе нлубачыць.

— Семка, а ты вернятся хутка?—запытала яго Прузынка.

Весяла, нядбайна весяла, усміхнууся Семка і, павярнуушыся да сястрыцы, праказау:

— Зваюям варагоу і вярнуся. Табе гасцінца прывязу, Прузынка, убачыш.

— А чаму ты адзін ідзеш? Запытала дзяучынка, далай.

— Цудная ты, я не адзін—нас многа. Няйдзе толькі той, хто волі люцкое ня любіць, хто ня даражыць ею, не шануя яе. Найдуць — варагі працоунаго народу.

— А што ты, што ты зробіш адзін?!—са слязамі увачу прагаласіла Юзя.—Няужэ бяз цябе ня абышлісяб? На вошта табе, гэта чырвоная армія? Ці табе жыцьце надаела, ці так бацькоу сваіх, ты знявідзяу!.. Эх, эх! Адумайся, Семачка-а! Адумайся—а мілы-ы!

Кончыкам хустачкі уцерла яна вочы, пачырванеушыя ад слез і шчыльней аперлася на вушак.

— Ня ідзі, братка,—папрасіла і Прузынка.

Семка ня слухау... Напакаваушы куфэрак, ен замкнуу яго на замок, абвязау вяроукаю і адхіліуся.

— Гатова! — праказау ні то самому сабе, ні то бацькам.

— Ну, дык ня адумауся, сынок? — запытау Піліп.

— Не-э, татку!—цверда адказау Семка адзяючы паліто.

— Бывайця здаровянькі, да убачэньня! —абярнууся ен к бацьком і, падыпоушы, пацалавауся з маткаю, потым з бацькам, падканец з сястрыцаю,

Юзя з Прузынкаю, як стаялі, так і заліліся плачам; праслязіуся і Піліп.

— Збараняй жа хаця шчыра ты там свабоду, калі няперарашыу інач́ай. Бывай здароу!

Адчыніліся дзьверы і схавалі ад бацькоу сына.

У каморцы запанавала сціша, толькі усхлінамі Юзі зварушваямая. Найходзючыя сумяркі цямнілі каморку і селлі няпрабачную маркотлівасць. З двару даносіуся гоман: хтось смяшліва гнюсава казау: „вось-вось, глядзі, які воін нашоу".

Цішка Гартны.

Таварышы

Селяня і работнікі беларусы! Чытайця і шырця між усімі едзіную шчыра-равалюцыйную беларускую газэту „Дзянніца“. А так сама усе, як хто можа, нясаромяючыся, прысылайця весткі аб жыцьці у вашых местох работнікау і селян, аб усякіх жыцьцявых з'явішчах і трапунках. З за вашаго прыхілу належыць і посьпях і жыцьцё нашае газэты. Нехай яна ня абміне, як нашаго забранага краю, гэтак і тых куткоу другіх краеу, дзе жывуць браты беларусы.

у цэлуй хмары кніжак па рожным пытаньням, засыпаючых Беларусь, і хвабрыкуюць усякія падручнікі дзяшова і пекна выдаваньня. А каб боляй асьвядаляць вышэйшыя колы нямецкіх грашаунікоу-бюракратау, у якіх старэнна служыць усякія-такія „вучоныя“ за тоустую атдзяку, знарочыста з Мінску надоячы мелася атправіцца у Бірлін асобная камісс'я з знатакоу Беларусі у кірунку аднаго нямецкаго вучонаго у чыня ляйтананта; у свой чарод, услужлівая беларуская Рада мусяла паслаць у Бэрлін самога пр. Е. Карскаго, якога, як перадаюць, у звязку з разрашэньням беларускаго пытаньня, пахацеу бачыць і пагуторыць з'ім сам Вільгэльм... Адным словам, цьверда ды уверана, крок за крокам над многацярпячым, змучаным беларускім народам пасуваяцца гібяльная сіла зьпіштажэньня яго як цэлаго, як жывога стварэньня, двыма наваротамі: пераз аканамічная занявольваньня, і палітыку каланіяльнае гвалтоунае ассыміляці (усасаць адно другім, растапіць). І гэтая растучая пагрознасць муся быць у многум уздячна і таму „Мінскаму беларускаму ураду“, які шмат памог ды памагая штырхаць нашу шчыра дэмакрацкую бацькаушчыну у лапы зьнішчэньня і пагібялі. Як ня шкодна усе гэта, якім страшылішчам ня зырчыць на нас яно, аднак мы спадзяемся, што уся гэта ліхая праца нямецкай у згодзя з беларускай буржуазеі ня прывядзе да жаданых ей канцоу. Беларускі народ перажыу на працягу свае гісторыі ня меньшыя кары лёсу і усе ж такі ня пам'ер. Знойдзяцца сілы у ем і цяпер пратрымацца да таго случнаго часу, калі міжнарадовы рабочы кляс парве нітку свайго змоуку, паустаня і скіня у бязодную глыб панства усясьветнай буржуазеі, разбіушы у шпэлах пляны і закладзіны іх паганай працы, і узнясе на пасад новыя пачаткі жыцьця-інтэрнацыянальная аб яднэньня вольных народау. Гэты час нядаліока.

Змітро Жылуновіч.

Резолюція

Всероссійскаго съѣзда бѣженцевъ изъ Бѣлоруссіи по вопросу о ревакуаціи и эвакуаціи изъ голодныхъ въ хлѣбородныя губерніи.

Обсудивъ вопросъ о ревакуаціи, которая является неотложнымъ дѣломъ для разрѣшенія бѣженскаго вопроса, Всероссійскій Съѣздъ бѣженцевъ изъ Бѣлоруссіи считаетъ возможно скорѣе выполнить слѣдующее:

1. Безотлагательно приступить къ ревакуаціи въ общемъ масштабѣ.

2. Выяснить вопросъ передъ Центральными вѣдомствами относительно возможности соглашенія съ германскими властями по поводу ревакуаціи и открытія границъ.

3. Для планомѣрности и единаго направленія бѣженскаго вопроса надлежитъ все дѣло о бѣженцахъ объединить въ одномъ учрежденіи, каковымъ должна быть Центральная Коллегія о Плѣнныхъ и Бѣженцахъ съ ея отдѣленіями вплоть до волостныхъ и какая должна быть пополнена представителями отъ трудовыхъ бѣженскихъ элементовъ.

Въ случаѣ благопріятнаго исхода переговоровъ о ревакуаціи бѣженцевъ вообще Съѣздъ считаетъ необходимымъ:

1. Обезпечить отправляющихся на родину бѣженцевъ продовольствіемъ, главнымъ образомъ хлѣбомъ, на все время пути со времени отправленія и до прибытія на мѣсто, а также снабдить ихъ обувью и одеждой.

2. Предоставить достаточное количество приспособленныхъ вагоновъ съ надлежащимъ оборудованіемъ, походными кухнями, аптеками и съ достаточными медицинскими и санитарными средствами.

3. Установить для бѣженскихъ эшелоновъ прямое транзитное сообщеніе по системѣ вагонообмѣна.

4. По всѣмъ магистралямъ, по какимъ будетъ производиться перевозка бѣженцевъ, должны быть устроены въ достаточномъ количествѣ питательные пункты и лазареты и образованы распредѣлительные, направляющіе органы.

5. Для обезпеченія на пути слѣдованія не оккупированнымъ мѣстностямъ необходимо снабдить нуждающихся бѣженцевъ достаточными для сего денежными средствами.

6. Все собственное имущество бѣженцевъ должно беспрепятственно пропускаться.

7. Гарантировать бѣженцамъ неприкосновенность личности и неприкосновенность отъ реквизиція имущества.

8. Для наиболѣе безпрепятственнаго проѣзда бѣженцевъ должны быть образованы смѣшанныя нѣмецко-русскія комиссіи съ представительствомъ отъ самихъ бѣженцевъ.

9. Очереди и планъ отправленія долженъ основываться на матеріальномъ положеніи бѣженцевъ, причемъ въ первую очередь должны отправляться наиболѣе нуждающіеся и безработные.

10. Составленіе списковъ очередей и выясненіе нуждаемости должно лежать на мѣстныхъ волостныхъ, уѣздныхъ, губернскихъ и т. д. Коллегіяхъ съ представительствомъ отъ бѣженцевъ.

11. Если не будетъ въ скоромъ будущемъ произведена общая ревакуація, то должно быть предоставлено бѣженцамъ право переѣзда изъ голодныхъ губерній въ болѣе хлѣбородныя на счетъ Россійской Совѣтской Федеративной Республики.

Резолюція

принятая Всероссійскимъ Съѣздомъ бѣженцевъ изъ Бѣлоруссіи по вопросу о представительствѣ на будущей мирной конференціи народовъ.

Признавая, что Бѣлоруссія должна войти въ будущемъ въ составъ союза свободныхъ народовъ на основѣ автономности въ федераціи съ Россійской Совѣтской Республикой, Съѣздъ признаетъ необходимымъ, чтобы на будущей мирной конференціи народовъ были представители отъ бѣлорусскаго трудового народа для защиты его интересовъ, на основѣ классового самоопредѣленія и возстановленія его культурно-хозяйственной жизни, совершенно разрушенной имперіалестической войной.

Бѣлорусскій народъ, какъ таковой, есть трудовой народъ, а посему представители на мирную конференцію должны быть избраны самимъ трудовымъ народомъ Бѣлоруссіи безъ различія національностей, ее населяющихъ, а не посылаться отъ лица какихъ бы то ни было самозванныхъ организацій и правительствъ.

На перэдадні.

Стуліуся змрок у глухіх куткох,
Уцякая ночка чарауніца;
У едбабных небных дыванох
Міргая зыркая дзянніца.

* * *

Замоукла скрось! Травы і дрэу
Ня хіня цепляньkі вятрыска!
Чуцен устаушых птушак спеу—
Варканьня іхняя і піскі.

* * *

П'янючы пах плыве з далі
З зяленай шыры паплавішчау,
Бы подух вольнае зямлі
Устаушай з цяжкаго прыгнішча.

* * *

Таемны гай маучкі стаіць—
У неба сіняя глядзіцца
І, здэцца, хоча гаманіць
З вяселай рэзваю дзянніцай.

* * *

І з неба у ніз яе прамень
У зелянь рутную спадая
І кажа ціхенька: „Мне дзень
На змену сонца пасылая“.

Цішка Гартны.

У забрануй Беларусі.

Народный Секретаріатъ посѣтили Товарищъ Предсѣдателя „Союза Гражданъ Гродненской губерніи“—Г. О. Данилевичъ и делегатъ Калужской Бѣлорусской Народной Громады—П. П. Коренецкій. Делагаты имѣли совѣщаніе съ Предсѣдателемъ Народнаго Секретаріата І. Я. Воронко и выѣхали по ходатайству Народнаго Секретаріата в Гродненскую губернію для обслѣдованія положенія бѣженцевъ.

По предложенію Народнаго Секретаріата Германское Командованіе разрѣшило Народному Секретаріату вызвать вь Минскъ культурныхъ и общественныхъ бѣлорусскихъ дѣятелей, а именно профессоровь: Карскаго, Довнаръ-Запольскаго, Завитневича, Сапѣжко, а также извѣстныхъ работниковъ: г.г. Ладнова, Ракъ-Михайловскго, Красковскаго, Тремповича, Базаревича, Бурчака, Михневича. Головинскаго, Яремича и др. Адресъ Народнаго Секретаріата, куда слѣдуетъ являться всѣмъ вызваннымъ: Минскъ, Захарьевская, 3., помѣщеніе бывшаго Крестьянскаго банка.

Аб усім па троху.

Бунт чорнасотнікау і белагвардзейпау у Ярославя задушан. Савецкая войска забрала горад і наводзіць парадак.

Халера у Пецярбурзі спадая скожным дніом. З 19 юля па 20 юля за хварэла халераю толькі 170 чал. Халера страшэнна шырыцца у Вароняжскуй распубліца.

Фінляпская буржуазея ня пярасціхая апівацца сваею пабедаю над працоуным народам с помаччу нямецкіх штыхоу. Гэтак, у Сэймі яна правяла закон, каб у Фінляндзі была манархія (цар). У аднэй жа прапанова галава буржуйнаго правіцяльства Паасіківі дайшоу да таго, што прапанавау чырвонагвардзейцау высылаць у Гэрманю на рудніковыя работы у абмен на рожныя металы... З-за гэтаго з Фінляндзі за апошні час начали надта многія уцякаць у Амэрыку; ажно правіцяльства распарадзілася перашкодзіць гэтаму.

На Украйня адбываяцца аграмадная чугунковая забастоука. Пасталі усе чугункі. Правіцяльства забяспакоілася і грaзіць карамі ды немцамі. Але нічога ня памагая. Немцы хацелі сваімі сіламі наладзіць рух—ды няудалося. З аднаго боку яны хочуць паладзіць з забаставаушымі, з другога караюць: заарыштавалі забастоупы камітэт. На яго места выбралі другі. Забастоука шырыцца.

У Партугалі так сама чугунковая забастоука ахапіла усю старану. Забастоунікі мяркуюць забраць горад Лісабон. У кірунку стаіць асобны равалюцыйны камітэт.

На заходнюм хронця зможаныя немцамі французы панатужыліся і перайшлі у наступ, якім адагналі на многа немцау і забралі у полап да 20000 салдат і 400 гармат. Наступ цягняцца даляй.

У Амэрыцца пашыраяцца падбухторваньня супроць вайны.

З прыстаняу, што на Волзя дастаты трывожныя весткі аб тым, што халера пашыраяцца: у Царыцыня баракі поуны; у Мар'інскум пасаду шмат хворых, есць памерлыя. З Казані просяць павялічыць на параходах лік дактароу. У Багароцку ды Цяцюшах хворымі халераю запоуняны баракі; хворыя з блізшых селау.

На першум засяданьню Усерасейскаго Цантроваго Выпауняючаго Камітэту Радау, якоя адбылося 16 юля пастаноуляна: селянскую сэкцію гэтаго камітэту, якая была ад першаго з'езду радау, перарабіць у селянскі атдзел У. Ц. В. К. Р.

Усерасейская Рада Народнаго Гаспадарства адпусціла на абчасныя работы у маскве 176.419,200 рублеу.

Камісар'ятам земляробства даручана прахв. Ліскуну злажыць 15 кніжачак, датыркаючых пасеву травы, разводу жывелы і агульнаго настрою сельскаго гаспадарства. На выданьня такіх кніжачак патрабуяцца 3.000.000 руб.

Праз Стакгольму павядамляюць, што украінская правіцяльства забярэ ля сябе трэйцюю частку таго доугу, які Расея павінна заплаціць Гэрмані.

У Гэрмані сацыяліст дапутат Носке далажыу райстагу аб тым валненью, якоя было у Варшаве і Лодзі і праводзілася з пазывамі да пагромау на жыдоу. Памошнік стат-сакратара Левальд сказау, што немцы заусягды стараюцца гэта забараніць, хоць часам і няудаецца с прычыны, што мала маяцца у Польшчы нямецкае паліцы.

У Кіяве паусюжацца лісткі, з назваю: «Маніхвэст Мілюкова. Адбудова манархі у Расеі.»

Радактары:

З. Жылуновіч і Я. Петровіч.

Выдавец:

Беларускі Нацыянальны Камісарыят.

Толькі што вышлі з друку і прадаюцца у Быдавецкум атзелу Беларускаго Нацыянальнаго Камісаріяту (Масква, Паварская, 52, тел. 1-51-63) вось якія кніжкі:

Кій. Распубліка Радау. Пераклад Неманскаго — 40 к.
Палуботак. 8 гадзін працы. Пераклад Ч. Р-ча—30 к.
М. і Г. Горэцкія. Кароткі Руска-Беларускі слоунік—2 р. 25 к.
Лібкнехт Лявон. Павукі і Мухі. Пераклад Жорсткаго—20 к.

Друкуяцца:

„**ЗАЖЫНКІ**“ збор творау беларускіх пісароу і песьняроу з народу.

Кніжкі можна выпісваць праз пошту праз накладную плату,

Типографія Сов. Раб. и Солд. Деп. Москва, Тверская, Мамановскій пер., д. 12.